

รูปแบบการเปลี่ยนผ่านสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ จากศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัด/เขตการศึกษา สู่อะบบการศึกษา

แผนการเปลี่ยนผ่าน จะช่วยให้ผู้เรียนเปลี่ยนผ่านจากชีวิตในวัยเรียนไปสู่ชีวิตในวัยผู้ใหญ่ แผนการเปลี่ยนผ่านจะมีความเฉพาะสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษแต่ละคนที่ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เพื่อให้ได้แผนการเปลี่ยนผ่านที่สะท้อนถึงตัวเด็กที่มีความต้องการพิเศษ และตอบสนองความต้องการในอนาคตของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ โดยเด็กที่มีความต้องการพิเศษเป็นศูนย์กลางในทุกขั้นตอนของกระบวนการจัดทำแผนการเปลี่ยนผ่าน

1 กระบวนการเปลี่ยนผ่านเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

การวางแผนการเปลี่ยนผ่าน เป็นกระบวนการที่ทำควบคู่กับแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล โดยใช้หลักการบุคคลเป็นศูนย์กลาง (Person-centered approach) ซึ่งสามารถวางแผนการเปลี่ยนผ่านทันทีที่เห็นว่าเหมาะสม การเปลี่ยนผ่านจึงเป็นกระบวนการสนับสนุนให้ผู้เรียนได้รับบริการที่ต่อเนื่อง สอดคล้องกับความต้องการในปัจจุบันและอนาคตที่เป็นหลักประกันทางการศึกษาว่าในอนาคตผู้เรียนสามารถพึ่งพาตนเองในอนาคตได้ตามศักยภาพ แผนเปลี่ยนผ่านจะมีความเป็นเฉพาะสำหรับผู้เรียนแต่ละคน ที่ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ตัวผู้เรียน บุคลากรทางการศึกษา องค์กร ชุมชนในการตัดสินใจ เพื่อให้ได้แผนการเปลี่ยนผ่านที่สะท้อนถึงตัวผู้เรียน และตอบสนองความต้องการในอนาคตของผู้เรียน การดำเนินการเปลี่ยนผ่านไปสู่ความสำเร็จ มีการดำเนินการตามรูปแบบ SSKTEAM MODEL ซึ่งแบ่งเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การเตรียมการ เป็นการวางแผนการดำเนินงาน ดังนี้

- เขียนโครงการ/ประชุม รับสมัครนักเรียนเข้าร่วมโครงการ (S : Startup)
- เยี่ยมชมโรงเรียนใหม่ (S : School Meeting)
- วิเคราะห์ผู้เรียน (K : Knowledge Analysis)
- จัดทำแผนการเปลี่ยนผ่าน (T : Transition Program)

ระยะที่ 2 การดำเนินการ เป็นการนำแผนสู่การปฏิบัติ

- จัดกิจกรรมให้เหมาะสม (E : Encouragement)
- ประเมินผลการพัฒนาและส่งต่อ (A : Assessment)

ระยะที่ 3 นิเทศ ติดตาม และประเมินผล เป็นการติดตามและรายงานผลการดำเนินงาน

- นิเทศ ติดตาม ประเมินผลหลังการส่งต่อ (M : Monitoring)

ระยะที่ 1 การเตรียมการ เป็นการวางแผนการดำเนินงาน ประกอบด้วย

- (1) เขียนโครงการ/ประชุม รับสมัครนักเรียนเข้าร่วมโครงการ (S : Startup)

1.1 เขียนโครงการ

ดำเนินการโดยกลุ่มบริหารงานวิชาการ เพื่อขออนุมัติงบประมาณ และมีกระบวนการดำเนินการ

1.2 ประชุมบุคลากรของศูนย์การศึกษาพิเศษ

เพื่อให้ทราบถึงกระบวนการและวิธีดำเนินการตามโครงการที่เกี่ยวข้อง ที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ทุกคนดังต่อไปนี้

1. ให้ครูนำผลการประเมินความก้าวหน้าจากแผน IEP ในปีปัจจุบันที่มีผลการประเมิน 80 %
2. ครูประเมินความสามารถในพัฒนาการเด็กปกติไม่เกิน 6 ปีในทุกทักษะ ผ่าน 60 %
3. พิจารณาผู้เรียนตามความเหมาะสมอายุ พัฒนาการ เพื่อเข้าร่วมโครงการ
4. ประกาศรายชื่อผู้เรียนที่มีคุณสมบัติเข้าร่วมโครงการ
5. เตรียม ประชุมผู้บริหาร หัวหน้าวิชาการ ครูประจำชั้น ผู้ปกครองศูนย์การศึกษาพิเศษ

1.3 ประชุม ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องของศูนย์การศึกษาพิเศษ

1. ชี้แจงวัตถุประสงค์ของโครงการ
2. แนะนำ เกณฑ์การรับนักเรียนของโรงเรียนใหม่
3. ผู้ปกครองยื่นความจำนง สมัครเข้าร่วมโครงการฯ พิจารณาโรงเรียนใหม่ตามความสนใจ
4. คณะที่ประชุมร่วมกันพิจารณาความเหมาะสมระหว่างผู้เรียนกับโรงเรียนใหม่
5. จัดทำปฏิทินเข้าเยี่ยมชมโรงเรียนใหม่
6. ทำหนังสือขออนุญาตผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษและขอความอนุเคราะห์ผู้บริหารโรงเรียน เพื่อขอเข้าเยี่ยมชมโรงเรียนใหม่

(2) เยี่ยมชมโรงเรียนใหม่ (S : School Meeting)

ครู ผู้ปกครอง และผู้เรียนเข้าพบผู้บริหารโรงเรียนใหม่ เพื่อนำเสนอและชี้แจงวัตถุประสงค์/เป้าหมายของโครงการและขอเกณฑ์การรับนักเรียนเข้าเรียน รวมทั้งขอครูผู้ประสานงาน เพื่อเข้าร่วมเป็นคณะทำงานเปลี่ยนผ่าน โดยให้ครูผู้ประสานงาน นำคณะเยี่ยมชม ตารางกิจกรรมประจำวัน แหล่งเรียนรู้ และ สถานที่ในโรงเรียนใหม่ แต่งตั้งและประกาศคณะทำงาน ประกอบด้วย ผู้ปกครอง ผู้บริหาร ครูประจำชั้น ครูผู้ประสานงานของโรงเรียนใหม่ และของศูนย์การศึกษาพิเศษ คณะกรรมการจัดทำแผนการเปลี่ยนผ่าน อาจเป็นคณะกรรมการชุดเดียวกับคณะกรรมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

(3) วิเคราะห์ผู้เรียน (K : Knowledge Analysis)

จากข้อมูลโรงเรียนใหม่ ตารางกิจกรรมประจำวัน จำนวนนักเรียนในชั้นเรียน ความพร้อมของครู แหล่งเรียนรู้ และสถานที่ในโรงเรียนใหม่ เพื่อสรุปผลความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของผู้เรียนในการเข้าเรียน

(4) จัดทำแผนการเปลี่ยนผ่าน (T : Transition Program)

หมายถึง การวางแผนอนาคตของผู้เรียนก่อนการเคลื่อนย้ายจากที่หนึ่งไปอีกที่หนึ่งในระดับที่สูงขึ้นตามเป้าหมายและระยะเวลาที่กำหนดไว้ โดยการมีส่วนร่วมของทุกส่วนที่เกี่ยวข้อง

4.1 การจัดทำแผนการเปลี่ยนผ่านเฉพาะบุคคล (ITP)

หมายถึง การนำเอาผลการวิเคราะห์ผู้เรียนและโรงเรียนใหม่มากำหนดเป็นแนวทางการเปลี่ยนผ่านเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการส่งต่อเข้าสู่ระบบโรงเรียน มีองค์ประกอบ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป

2. แนวทางการเปลี่ยนผ่าน

- 2.1 เป้าหมายการเปลี่ยนผ่าน ระยะ 6 เดือน -1 ปี
- 2.2 จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
- 2.3 เกณฑ์/วิธีการประเมิน
- 2.4 คณะดำเนินงานลงนาม

3. สรุปผลการพัฒนา

- 3.1 ผลการพัฒนาก่อนส่งต่อสู่ระบบโรงเรียน
- 3.2 ผลการนิเทศ ติดตามหลังส่งต่อ

4.2 การจัดทำแผนให้บริการช่วงเปลี่ยนผ่านเฉพาะบุคคล(ITSP)

หมายถึง การนำเอาจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมมากำหนดเป็นแผนให้บริการช่วงเปลี่ยนผ่านเฉพาะบุคคล เพื่อเตรียมความพร้อมที่ศูนย์การศึกษาพิเศษและทดลองเรียนในโรงเรียนใหม่ โดยมีองค์ประกอบดังนี้

1. กำหนดเนื้อหา
2. กำหนดขั้นตอนการสอน
3. สื่อ เทคนิค วิธีการ
4. เกณฑ์และวิธีการประเมินผล
5. บันทึกหลังสอน
6. สรุปผลการประเมิน

ระยะที่ 2 การดำเนินการ เป็นการนำแผนสู่การปฏิบัติ

(1) จัดกิจกรรมให้เหมาะสม (E : Encouragement)

- เตรียมความพร้อมที่ศูนย์การศึกษาพิเศษ จัดกิจกรรมให้เหมาะสมตามแผนการให้บริการช่วงเปลี่ยนผ่านเฉพาะบุคคล (ITSP) โดยเตรียมความพร้อมที่ศูนย์การศึกษาพิเศษ ระยะเวลาไม่ต่ำกว่า 6 เดือน และประเมินความก้าวหน้า
- ทดลองเรียนที่โรงเรียนใหม่ ผู้เรียนไปทดลองเรียนที่โรงเรียนใหม่ เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกประสบการณ์จริง

(2) ประเมินผลการพัฒนาและส่งต่อ (A : Assessment)

คณะทำงาน ประเมินผลการพัฒนาผู้เรียน ทั้งที่ศูนย์การศึกษาพิเศษ และโรงเรียนใหม่

- ผู้เรียนไม่ผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนดในแผนการเปลี่ยนผ่าน คณะทำงานประชุมทบทวน ปรับปรุงแผน โดยดำเนินการวิเคราะห์ให้ผู้เรียนเตรียมความพร้อมใหม่
- ผู้เรียนผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนดในแผนการเปลี่ยนผ่าน ดำเนินการถ่ายโอนข้อมูลและส่งต่อเข้าสู่โรงเรียนใหม่ โดยผู้ปกครองเขียนสมัครและแนบเอกสารเข้าเรียนและไปประเมินก่อนเข้าเรียนตามที่โรงเรียนใหม่กำหนด

ระยะที่ 3 นิเทศ ติดตาม และประเมินผล เป็นการติดตามและรายงานผลการดำเนินงาน

(1) นิเทศ ติดตาม ประเมินผลหลังการส่งต่อ (M : Monitoring)

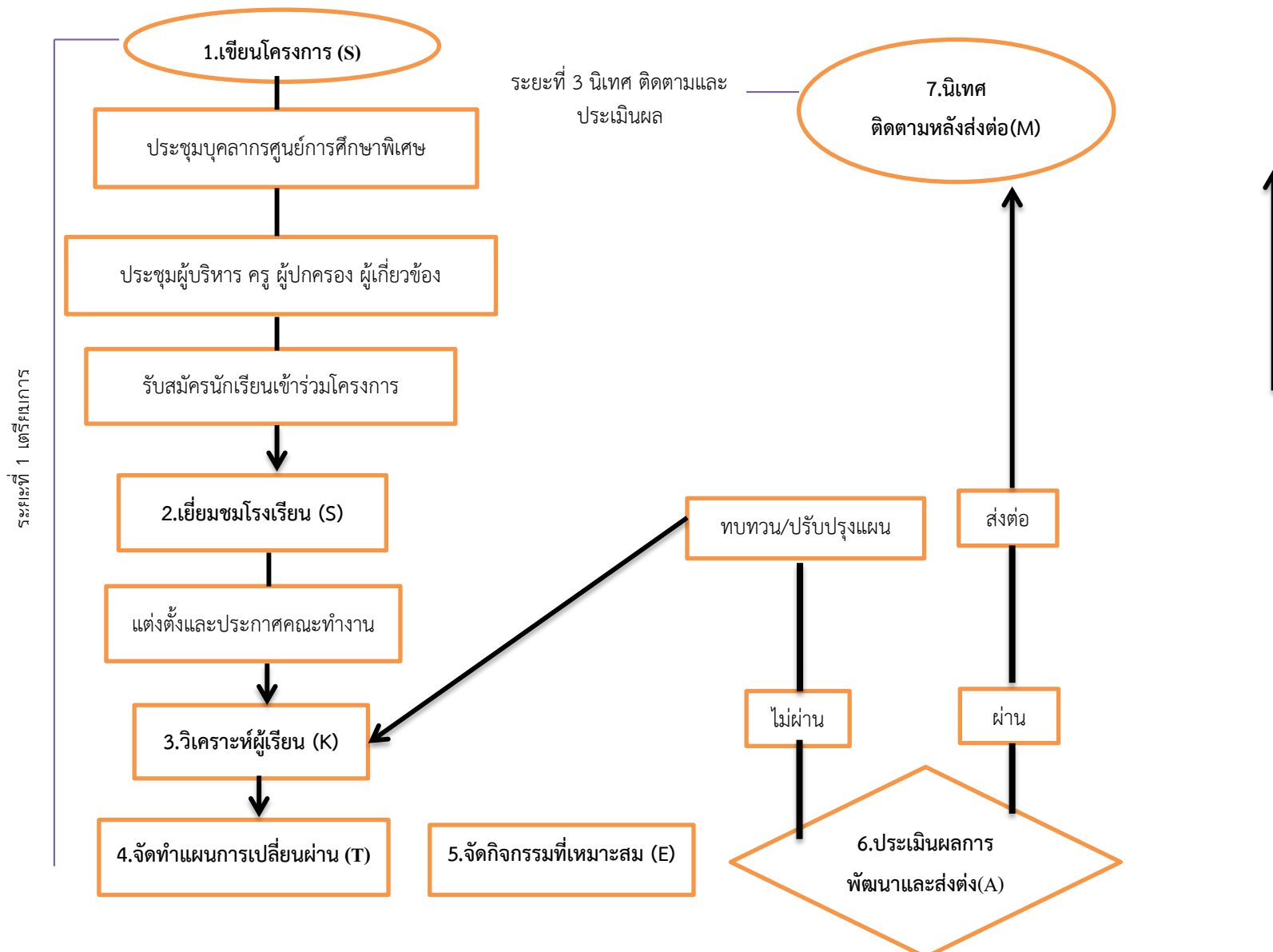
คณะทำงานออกนิเทศ ติดตามผู้เรียนหลังส่งต่อเข้าสู่โรงเรียนใหม่อย่างน้อย 2 เดือน โดยมีขั้นตอนการนิเทศ ดังนี้

- จัดทำตารางการการออกนิเทศ ติดตาม ประเมินผลหลังการส่งต่อ
- ทำหนังสือถึงผู้บริหารโรงเรียนใหม่ เพื่อขอนิเทศ ติดตามผู้เรียน
- ออกนิเทศติดตาม ตามที่กำหนด
- สรุปผลการดำเนินงานและรายงานศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดศรีสะเกษ โรงเรียนใหม่ ผู้ปกครอง สำนักบริหารงานการศึกษา

พิเศษ

ดังนี้

กระบวนการเปลี่ยนผ่านเด็กที่มีความต้องการพิเศษจากศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดศรีสะเกษสู่ระบบโรงเรียน มีการดำเนินการ 3 ระยะ

ระยะที่ 2 ดำเนินการ

แผนภาพแสดงกระบวนการเปลี่ยนผ่านเด็กที่มีความต้องการพิเศษจากศูนย์การศึกษาพิเศษ
ประจำจังหวัดศรีสะเกษสู่ระบบโรงเรียน

2. คุณสมบัติ เกณฑ์การรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียนในระบบโรงเรียน

1. โรงเรียนเรียนรวม

- รับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าศึกษาในระดับก่อนประถม ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา
- มีบัตรประจำตัวคนพิการ หรือเอกสารรับรองความพิการ
- สามารถช่วยเหลือตนเองเบื้องต้น และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้
- เปิดรับสมัครระหว่างเดือนกุมภาพันธ์-มีนาคม ทั้งนี้ตามนโยบายและแนวปฏิบัติการรับนักเรียนของสพฐ.และประกาศของโรงเรียน

2. โรงเรียนเฉพาะความพิการ

- รับนักเรียนเข้าศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา
- สามารถช่วยเหลือตนเองเบื้องต้น และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้
- มีบัตรประจำตัวคนพิการ หรือเอกสารรับรองความพิการ
- การรับนักเรียนเข้าเรียน ขึ้นอยู่กับนโยบายของสถานศึกษา
- เปิดรับสมัครระหว่างเดือนกุมภาพันธ์-มีนาคม ทั้งนี้ตามนโยบายและแนวปฏิบัติการรับนักเรียนของสพฐ.และประกาศของโรงเรียน

3. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

- รับบุคคลพิการเข้าศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษา
- อายุ 3 ปีขึ้นไป
- มีบัตรประจำตัวคนพิการ หรือเอกสารรับรองความพิการ
- สามารถช่วยเหลือตนเองเบื้องต้น และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้บ้าง
- เปิดรับสมัครระหว่างเดือนกุมภาพันธ์-มีนาคม ทั้งนี้ตามนโยบายและแนวปฏิบัติการรับนักเรียนของสพฐ.และประกาศของโรงเรียน

4. การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.)

- รับนักเรียนทุกประเภทความพิการ
- อายุ 15 ปีขึ้นไป
- สามารถช่วยเหลือตนเองเบื้องต้น และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้
- มีบัตรประจำตัวคนพิการ หรือเอกสารรับรองความพิการ
- มีความพร้อมอ่านออก เขียนได้บ้าง

3. ประโยชน์ของการเปลี่ยนผ่าน

1. ประโยชน์ต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

- เด็กได้รับการวางแผนอนาคตที่ชัดเจน ตามความชอบ ความถนัด ความสนใจความต้องการจำเป็นพิเศษของแต่ละบุคคล ในการเตรียมความพร้อมก่อนส่งต่อสู่ระบบโรงเรียน

- เปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้ประสบการณ์ใหม่ เกิดความต่อเนื่องของประสบการณ์เรียนรู้
- ส่งเสริมสัมพันธ์ภาพระหว่างเด็กกับพ่อแม่และครู
- เด็กเกิดความมั่นใจในตนเอง และเกิดความรู้สึกไว้วางใจในครูคนใหม่ โรงเรียนแห่งใหม่

2. ประโยชน์ต่อศูนย์การศึกษาพิเศษ

- มีรูปแบบในการเปลี่ยนผ่านที่เป็นระบบ

- ศูนย์การศึกษาพิเศษมีเครือข่ายมากขึ้น
- เพื่อเป็นการประกันคุณภาพทางการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ
- เป็นศูนย์ข้อมูลด้านการส่งต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าสู่ระบบโรงเรียน

3. ประโยชน์ต่อโรงเรียน

- มีการนโยบายในการจัดการเรียนรวมที่ชัดเจน
- ผู้บริหาร ครูในระบบโรงเรียน ได้มีส่วนร่วมวางแผนกำหนดอนาคตผู้เรียนเป็นการล่วงหน้าและได้รู้จักเด็กที่มีความต้องการพิเศษมากขึ้น
- บุคลากรระบบโรงเรียน ทราบถึงบทบาทของศูนย์การศึกษาพิเศษและมีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการเปลี่ยนผ่านมากขึ้น
- ระบบโรงเรียน เป็นเครือข่ายมากขึ้น
- เพื่อเป็นการประกันคุณภาพทางการศึกษาของระบบโรงเรียน
- มีข้อมูลสารสนเทศนักเรียนพิการเรียนรวม

4. ประโยชน์ต่อปกครอง

- ผู้ปกครองได้รับคำแนะนำ ปรีกษา เพื่อวางแผนตัดสินใจเลือกอนาคตของเด็กที่มีความต้องการพิเศษเป็นการล่วงหน้า
- เพื่อลดความกังวลของผู้ปกครอง ได้ไปศึกษาสถานการณ์จริงก่อนตัดสินใจให้ลูกเข้าเรียน เช่น เยี่ยมชมโรงเรียน ทดลองเรียน
- ผู้ปกครองเข้าใจในบทบาทศูนย์การศึกษาพิเศษและระบบโรงเรียนมากขึ้น
- ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในกระบวนการเปลี่ยนผ่าน

4. บทบาทหน้าที่คณะกรรมการจัดทำแผนการเปลี่ยนผ่าน

การแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนการเปลี่ยนผ่าน เป็นขั้นตอนที่สำคัญที่ก้าวไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายในอนาคตของผู้เรียน การเลือกบุคคลเข้ามาเป็นคณะกรรมการพิจารณาจากผู้ใกล้ชิดที่สามารถช่วยเหลือสนับสนุนในการกำหนดเป้าหมายการวางแผนอนาคตของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ คณะกรรมการจัดทำแผนการเปลี่ยนผ่าน อาจเป็นคณะกรรมการชุดเดียวกับคณะกรรมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล การดำเนินการตามแผนการเปลี่ยนผ่านให้บรรลุผลสำเร็จ ประกอบด้วย ผู้เรียน ผู้ปกครอง ผู้บริหาร ครู บุคลากรศูนย์การศึกษาพิเศษ และโรงเรียนใหม่ ผู้ให้บริการที่เกี่ยวข้อง ชุมชน

บทบาทหน้าที่คณะกรรมการจัดทำแผนการเปลี่ยนผ่าน ประกอบด้วย

1. บทบาทเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

- ให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง
- ร่วมวางแผนการเปลี่ยนผ่าน

- มีความมุ่งมั่นตั้งใจในการพัฒนาตนเองให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ระบุไว้ในแผนการเปลี่ยนผ่าน
- ให้ความร่วมมือในการปรับแผนการเปลี่ยนผ่าน เมื่อแผนการเปลี่ยนผ่านไม่บรรลุผลตามเป้าหมาย

2. บทบาทผู้ปกครอง

- ให้ข้อมูลผู้เรียน
- ร่วมวางแผนการเปลี่ยนผ่าน
- ให้ความร่วมมือในการพัฒนาผู้เรียนตามแผนการเปลี่ยนผ่าน
- ให้ความร่วมมือในการปรับแผนการเปลี่ยนผ่านเมื่อแผนการเปลี่ยนผ่านไม่บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

3. บทบาทศูนย์การศึกษาพิเศษ

- กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการจัดทำแผนการเปลี่ยนผ่านในสถานศึกษา
- จัดเตรียมบุคลากร งบประมาณ เพื่อสนับสนุนแผนการเปลี่ยนผ่าน
- กำหนดโครงการเปลี่ยนผ่านในแผนปฏิบัติการประจำปี
- เขียนโครงการเปลี่ยนผ่าน
- ศึกษาองค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผนการเปลี่ยนผ่าน
- รวบรวมและจัดทำข้อมูลผู้เรียน เพื่อวางแผนการเปลี่ยนผ่าน
- ดำเนินการตามกระบวนการเปลี่ยนผ่านทุกขั้นตอนอย่างเป็นระบบ
- จัดทำข้อมูลสารสนเทศการเปลี่ยนผ่าน
- จัดทำ คู่มือ เอกสาร ถอดบทเรียนการเปลี่ยนผ่าน
- จัดอบรม ให้คำแนะนำและคำปรึกษาเกี่ยวกับการเปลี่ยนผ่านเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
- รายงานผล เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์

4. บทบาทโรงเรียน

- กำหนดนโยบายการรับนักเรียนพิการเข้าเรียนร่วม
- กำหนดเกณฑ์คุณสมบัติ และการรับสมัคร อย่างชัดเจน

- แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินการจัดการเรียนรวม
- ร่วมเป็นคณะดำเนินการเปลี่ยนผ่านทั้งระบบ ให้ความร่วมมือ สนับสนุน การดำเนินงานตามกระบวนการเปลี่ยนผ่านร่วมกับศูนย์การศึกษาพิเศษ
- ร่วมแสดงความคิดเห็น เสนอแนะ การดำเนินงานของกระบวนการเปลี่ยนผ่านร่วมกับศูนย์การศึกษาพิเศษ เช่น กรณีเด็กไม่ผ่าน ให้คำแนะนำ ทบทวน

ปรับปรุงแผน

5. บทบาทผู้เกี่ยวข้องและชุมชน

- สนับสนุนแผนการเปลี่ยนผ่านให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้
- ร่วมประเมินผลผู้เรียน
- ร่วมประเมินแผนการเปลี่ยนผ่าน

5. ปัจจัยสู่ความสำเร็จของการดำเนินงานการเปลี่ยนผ่าน

เพื่อให้การดำเนินการเปลี่ยนผ่านเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ประสบความสำเร็จ สถานศึกษาต้องมีนโยบายที่ชัดเจนและเป็นไปได้ รวมทั้งได้รับความร่วมมือจากผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้อง จากศูนย์การศึกษาพิเศษ ซึ่งเป็นต้นทาง และโรงเรียนที่เป็นปลายทาง มีการร่วมกันวางแผนการเปลี่ยนผ่าน โดยคำนึงถึงอนาคตของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ให้สามารถดำรงชีวิตประจำวันได้ด้วยตนเองและอยู่ร่วมกับบุคคลในสังคมได้อย่างมีความสุข

การวางแผนการเปลี่ยนผ่าน เป็นกระบวนการที่ทำความเข้าใจกับการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) โดยใช้หลักการบุคคลเป็นศูนย์กลาง (Person-Centered Approach) ซึ่งสามารถวางแผนการเปลี่ยนผ่านได้ทันทีที่เห็นว่าเหมาะสม การวางแผนการเปลี่ยนผ่านต้องอาศัยความร่วมมือของผู้ปกครอง เด็กที่มีความต้องการพิเศษ บุคลากรทางการศึกษา องค์กร ชุมชน ซึ่งแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลระบุถึงแนวทางจัดการศึกษาที่ นำมาเชื่อมต่อสู่การวางแผนการเปลี่ยนผ่านได้ คณะกรรมการจะต้องร่วมกันวางแผนการบริหารการเปลี่ยนผ่าน โดยคำนึงถึงอนาคตของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อสร้างโอกาสให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิตในอนาคต เป็นการเตรียมพร้อมด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคมและสติปัญญา ให้เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษสามารถเข้าสู่สังคม และพึ่งพาตนเองได้ ดังนั้นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการดำเนินงานเปลี่ยนผ่านประกอบด้วย

1. มีระบบสนับสนุนทางด้านกฎหมายและนโยบาย ศูนย์การศึกษาพิเศษและระบบโรงเรียนมีการกำหนดนโยบายที่ชัดเจน
2. การบริหารจัดการระบบการให้บริการช่วงเปลี่ยนผ่านที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา มีการดำเนินการตามกระบวนการเปลี่ยนผ่านทุกขั้นตอนอย่างเป็นระบบ และจัดทำวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบกระบวนการเปลี่ยนผ่านเด็กที่มีความต้องการพิเศษ จากศูนย์การศึกษาพิเศษสู่ระบบโรงเรียน
3. การมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ผู้เกี่ยวข้อง ของศูนย์การศึกษาพิเศษและระบบโรงเรียน มีการวางแผนร่วมกันในการกำหนดอนาคตของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ และมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบที่จะขับเคลื่อนให้การจัดการเปลี่ยนผ่านไปสู่ความสำเร็จ
4. ทรัพยากร และงบประมาณ
 - ด้านทรัพยากร มีการประชุม อบรมให้ความรู้กับผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้อง ของศูนย์การศึกษาพิเศษ และระบบโรงเรียน เพื่อให้ทราบถึงกระบวนการและวิธีการดำเนินโครงการที่สามารถนำไปปฏิบัติได้
 - ด้านงบประมาณ มีการจัดทำโครงการเปลี่ยนผ่าน เพื่อขออนุมัติงบประมาณ ให้เพียงพอกับการให้บริการเปลี่ยนผ่านเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ
5. การประสานงานอย่างมีคุณภาพ มีการติดต่อประสานงานกับผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ